

Przyznanie specjalnego zasiłku opiekuńczego

SKRÓCONY OPIS PROCEDURY

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje tylko opiekunom, którzy nabyli bądź nabędą prawo do świadczenia na dotychczasowych zasadach tj. do 31 grudnia 2023 r.

Specjalny zasiłek opiekuńczy jest przyznawany w celu sprawowania stałej opieki nad osobą niepełnosprawną.

Przysługuje w kwocie 620 zł (kwota wolna od podatku) miesięcznie, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764 zł netto.

Najważniejsze etapy realizacji procedury

KROK 1

Złóż wniosek i załączniki

elektronicznie,
listownie lub w
Punkcie Obsługi
Świadczeniobiorców

KROK 2

Czekaj na decyzję

o przyznaniu lub
odmowie
świadczenia

KROK 3

Odbierz świadczenie

świadczenie będzie
wyłacone w
terminie wskazanym
w decyzji

Przydatne informacje

- sprawa nie wymaga opłat,
- sprawa może być w całości załatwiona elektronicznie,
- sprawa możliwa do załatwienia przez pełnomocnika.

SZCZEGÓŁOWY OPIS PROCEDURY

Sposób załatwienia sprawy

1. Aby ustalić prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego należy złożyć wniosek wraz z wymaganymi dokumentami.
2. Po złożeniu wniosku prowadzone jest postępowanie administracyjne celem ustalenia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.
 1. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości we wniosku lub braku wymaganych dokumentów, organ wzywa stronę w celu uzupełnienia wniosku.
 2. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.
3. Po przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym, w sprawie złożonego wniosku zostanie wydana decyzja administracyjna orzekająca o przyznaniu bądź odmowie przyznania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.
4. W przypadku przyznania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenie będzie wypłacane w okresach miesięcznych, w terminach określonych w decyzji.

Informacje uzupełniające

Forma pomocy

O specjalny zasiłek opiekuńczy od 1 stycznia 2024 r. nie mogą ubiegać się opiekunowie osób z niepełnosprawnością, którzy chcą złożyć wniosek po raz pierwszy.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje tylko opiekunom, którzy nabyli prawo do świadczenia na dotychczasowych zasadach tj. do 31 grudnia 2023 r.

Zgodnie z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym, **w sprawach o specjalny zasiłek opiekuńczy, do których prawo powstało do dnia 31 grudnia 2023 r., stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych obowiązujące do dnia 31 grudnia 2023 r.**

Specjalny zasiłek opiekuńczy jest przyznawany w celu sprawowania stałej opieki nad osobą z niepełnosprawnością.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie 620 zł miesięcznie (kwota wolna od podatku).

Od kiedy przysługuje świadczenie:

Prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego ustala się na czas trwania okresu zasiłkowego, tj. od dnia 1 listopada do dnia 31 października następnego roku.

Sytuacje szczególne:

- **Utrata prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w związku z utratą ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i uzyskanie nowego orzeczenia.**

W tym przypadku należy:

- złożyć wniosek o wydanie nowego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin ważności dotychczasowego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenia o niepełnosprawności oraz
- złożyć wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności.

Kryteria przyznania

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje:

osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli:

- nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
- rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

- w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

W przypadku gdy o specjalny zasiłek opiekuńczy ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje odpowiednio:

- rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego,
- małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Zaprzestanie prowadzenia gospodarstwa rolnego lub zaprzestanie wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym potwierdza się stosownym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

1. osoba sprawująca opiekę:

- ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia,
- ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014r.o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

2. osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w

tygodniu,

3. na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury,
4. na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
5. na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,
6. osoba wymagająca opieki ma przyznane prawo do świadczenia wspierającego.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764 zł netto.

Za dochód rodziny osoby wymagającej opieki uważa się dochód następujących członków rodziny:

1. w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest małoletnia:
 - o osoby, z którą rodzic osoby wymagającej opieki wychowuje wspólne dziecko,
 - o małżonka rodzica osoby wymagającej opieki,
 - o rodziców osoby wymagającej opieki,
 - o osoby wymagającej opieki,
 - o pozostających na utrzymaniu ww. dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia
 - z tym, że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko, a także rodzica osoby wymagającej opieki zobowiązanego tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do alimentów na jej rzecz,
2. w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest pełnoletnia:

- o osoby, z którą osoba wymagająca opieki wychowuje wspólne dziecko,
- o małżonka osoby wymagającej opieki,
- o osoby wymagającej opieki,
- o pozostających na utrzymaniu ww. osób dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia
 - z tym, że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko.

W przypadku, gdy prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego ustala się na osobę znajdującą się pod opieką opiekuna prawnego lub umieszczoną w rodzinie zastępczej spokrewnionej w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, uwzględnia się dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz dochód osoby wymagającej opieki.

Zgłoszenie do ubezpieczenia

Za osobę pobierającą specjalny zasiłek opiekuńczy opłacana jest składka na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości specjalnego zasiłku opiekuńczego przez okres niezbędny do uzyskania 25 - letniego okresu ubezpieczenia u mężczyzn oraz 20 - letniego okresu ubezpieczenia u kobiet (składkowego i nieskładkowego).

Nie opłaca się składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę pobierającą specjalny zasiłek opiekuńczy, jeżeli podlega ona obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z innego tytułu.

Osoba pobierająca specjalny zasiłek opiekuńczy może być zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego, jeżeli nie podlega obowiązkowi tego ubezpieczenia z innego tytułu.

Osoba pobierająca specjalny zasiłek opiekuńczy zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego może zgłosić do tego ubezpieczenia również członków rodziny.

Członek rodziny - oznacza następujące osoby:

- dziecko własne, dziecko małżonka, dziecko przysposobione, wnuka albo dziecko obce, dla którego ustanowiono opiekę, albo dziecko obce w ramach rodziny zastępczej, do ukończenia przez nie 18 lat, a jeżeli kształci się dalej - do ukończenia 26 lat, natomiast jeżeli posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub inne traktowane na równi - bez ograniczenia wieku,

- małżonka,
- wstępnych pozostających z ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym.

TERMIN I MIEJSCE ZAŁATWIENIA SPRAWY

Termin realizacji

Ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz wypłata następuje nie później niż w ciągu miesiąca, a w sprawie szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku wraz z wymaganymi dokumentami. Natomiast na kolejny okres zasiłkowy zgodnie z poniższymi zasadami:

Termin złożenia wniosku	Termin rozpatrzenia i wypłata
do dnia 1 sierpnia danego roku	wypłata do 30 listopada tego roku
od dnia 1 września do 31 października danego roku	wypłata do dnia 31 grudnia tego roku
od dnia 1 listopada do 31 grudnia danego roku	wypłata do ostatniego dnia lutego następnego roku

Miejsce załatwienia

Postępowanie administracyjne w zakresie ustalenia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego prowadzone jest w Centrum Świadczeń Socjalnych w Łodzi, w Wydziale Świadczeń Rodzinnych ul. Urzędnicza 45.

Telefoniczna informacja Call Center: +48 (42) 638-59-69.

Umawianie/rezerwacja wizyty

Nie dotyczy

OPŁATY

Brak

DOKUMENTY

Formy i miejsce składania dokumentów

- listownie:
 - Centrum Świadczeń Socjalnych w Łodzi
ul. Urzędnicza 45
91-304 Łódź
- osobiście:
 - w Centrum Świadczeń Socjalnych w Łodzi w Wydziale Obsługi Świadczeniobiorców, w Punkcie Obsługi Świadczeniobiorców:
ul. Urzędnicza 45, pok. 16, pok. 17, pok. 29
- elektronicznie:
 - portal informacyjno-usługowy emp@tia
 - na adres do doręczeń elektronicznych AE:PL-30806-94109-IJJJI-23

Termin składania dokumentów

Wnioski można składać **tylko** w przypadku kontynuacji wypłaty specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Wnioski na kolejny okres są przyjmowane od dnia 1 sierpnia danego roku, a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną – od dnia 1 lipca danego roku.

Po upływie okresu zasiłkowego, na który zostało przyznane świadczenie, wniosek na nowy okres zasiłkowy należy złożyć do dnia 1 lutego.

Wymagane dokumenty

- Wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

druk do pobrania [381.5 KB, .PDF] [Pobierz druk do pobrania](#)

wzór do pobrania [2.9 MB, .PDF] [Pobierz wzór do pobrania](#)

formularz elektroniczny (emp@tia) [Otwórz formularz elektroniczny \(emp@tia\)](#)

- Załącznik do wniosku.

druk do pobrania [135.09 KB, .PDF] [Pobierz druk do pobrania](#)

- Oświadczenie dla celów ustalenia obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego.

druk do pobrania [58 KB, .DOC] [Pobierz druk do pobrania](#)

- Oświadczenie o okresach niewykonywania pracy w związku ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem.

druk do pobrania [45.5 KB, .DOC] [Pobierz druk do pobrania](#)

W przypadku przebywania dziecka w placówce zapewniającej całodobową opiekę:

- Zaświadczenie placówki zapewniającej całodobową opiekę, w przypadku umieszczenia w niej dziecka, o liczbie dni w tygodniu, w których korzysta w niej z całodobowej opieki, albo oświadczenie o niekorzystaniu przez więcej niż 5 dni w tygodniu z całodobowej opieki nad dzieckiem umieszczonym w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno - wychowawczym.

druk do pobrania [77.33 KB, .PDF] [Pobierz druk do pobrania](#)

Dokumenty stwierdzające wysokość dochodu rodziny, w tym odpowiednio:

W przypadku uzyskania dochodu:

- **W roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy:**
 - dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny oraz

liczbę miesięcy, w których dochód był uzyskiwany.

• **Po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy:**

- dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu.

W przypadku utraty dochodu:

- Dokument, w tym oświadczenie, określający datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

W przypadku otrzymywania dochodów nieopodatkowanych (np. alimenty, stypendia):

- Zaświadczenia lub oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c, 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, dotyczące każdego członka rodziny.

druk do pobrania [99.07 KB, .PDF] [Pobierz druk do pobrania](#)

W przypadku posiadania gospodarstwa rolnego:

- Zaświadczenie właściwego organu gminy, nakaz płatniczy albo oświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy.

- Kopia umowy dzierżawy – w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, albo oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej.
- Kopia umowy o wniesieniu wkładów gruntowych – w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną.

W przypadku zasądzonych alimentów:

- Kopia odpisu podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądającego alimenty lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów.
- W przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w orzeczeniu sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytule wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd:
 - zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, lub
 - informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w

szczegółności w związku z brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą.

W przypadku osób zobowiązanych do alimentacji:

- Odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądającego alimenty lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób spoza rodziny.
- Przekazy lub przelewy pieniężne potwierdzające wysokość zapłaconych alimentów.

W przypadku cudzoziemców:

- Kopia karty pobytu – w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.
- Kopia karty pobytu i decyzji o udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub inny dokument

uprawniający cudzoziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uprawnia do wykonywania pracy.

- W indywidualnych sprawach organ właściwy może poprosić o inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

druk do pobrania [68.5 KB, .DOC] [Pobierz druk do pobrania](#)

W przypadku załączenia kopii dokumentów ich oryginały należy przedstawić do wglądu.

Pozostałe dokumenty

- Informacja dotycząca przetwarzania danych osobowych.

klauzula informacyjna do pobrania [85 KB, .DOC] [Pobierz klauzula informacyjna do pobrania](#)

PODSTAWA PRAWNA

Podstawa prawna

- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691),
- rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1340),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 1238),

- ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 199 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461 z późn. zm.).

Tryb odwoławczy

Od decyzji służy odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łodzi w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Centrum Świadczeń Socjalnych w Łodzi, ul. Urzędnicza 45, 91-304 Łódź.

REALIZATORZY

JEDNOSTKA

Centrum Świadczeń Socjalnych w Łodzi

KOMÓRKI

- Wydział Obsługi Świadczeniobiorców
- Wydział Świadczeń Rodzinnych

Data wygenerowania: 22-05-2026 14:54:50